

Ministerstvo pro hospodářskou soutěž Joštova 8, Brno	
Došlo:	- 9 -06- 1995
Číslo: 5424/95	Vyřizuje:
Přílohy: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100	

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Petra Příhody v právní věci žalobce akciové společnosti JEMČA, Znojemska 687, 675 31 Jemnice, proti žalovanému ministru pro hospodářskou soutěž, Joštova 8, 601 56 Brno, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 17. 6. 1993 čj. R 6/93,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

o d ů v o d n ě n í

Žalobce se žalobou došlou soudu dne 26. 7. 1993 a doplněnou na výzvu soudu dne 16. 8. 1993 domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo podle § 65 správního řádu zrušeno rozhodnutí Ministerstva pro hospodářskou soutěž čj. § 9/93 240 Or ze dne 20. 4. 1993 ve věci schválení smlouvy o prodeji 26.251 akcií Fondem národního majetku společnosti Ostfriesische Tee Gesellschaft L. Spethmann v Seevethalu - SRN (dále jen "společnost OTG").

V důvodech žaloby především projevuje nesouhlas s názorem žalovaného, uvedeným v odůvodnění naříkaného rozhodnutí, že rozhodnutí Ministerstva pro hospodářskou soutěž mělo být doručeno účastníkům řízení nejpozději 22. 5. 1993 a vzhledem k tomu, že se tak nestalo, byla smlouva mezi Fondem národního majetku České republiky a společností OTG podle § 8 odst. 4 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže ve znění zákona č. 495/1992 Sb., před novelizací provedenou zákonem č. 286/1993 Sb. (dále jen "zákon") schválena dnem 23. 5. 1993. Je toho názoru, že Ministerstvo pro hospodářskou soutěž rozhodlo o schválení uvedené smlouvy v zákonné tříměsíční lhůtě podle § 8 odst. 4 zákona, neboť smlouva mu byla předložena 22. 1. 1993 a rozhodnuto bylo 20. 4. 1993. Zdůrazňuje, že doručení rozhodnutí účastníkům řízení podle platného právního řádu nemá vliv na samotné rozhodnutí

(termínovou platnost), ale na dobu odvolání účastníka řízení proti tomuto rozhodnutí. Dále je toho názoru, že představenstvo akciové společnosti JEMČA vzhledem k termínu rozhodnutí Ministerstva pro hospodářskou soutěž a i rozhodnutí ministra pro hospodářskou soutěž mělo být ve smyslu § 3 a 14 zákona č. 71/1967 Sb. (správní řád), vyrozuměno jako účastník řízení, neboť zastupuje zájmy ostatních akcionářů společnosti a tyto schválením smlouvy jsou prokazatelně dotčeny.

Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Zdůraznil, že žalobce se neprávem domáhá zrušení napadeného rozhodnutí, neboť nebyl a ani nemohl být účastníkem řízení o schválení fúze (těmito účastníky byli ve smyslu § 12 odst. 2 zákona pouze navrhovatelé - účastníci smlouvy o prodeji akcií) a žalobce nemohl být proto rozhodnutím správního orgánu zkrácen ve svých právech. Poukázal přitom na to, že vztahy mezi akcionáři a. s. JEMČA nemohou být předmětem řízení dle zákona na ochranu podání Fondu národního majetku České republiky (označené jako rozklad) považoval za podnět ve smyslu § 65 správního řádu a napadené rozhodnutí zrušil. Přitom vyšel z toho, že podle § 51 odst. 1 správního řádu musí být každé rozhodnutí účastníku řízení oznámeno. Doručuje-li se rozhodnutí poštou, považuje se za den oznámení den jeho doručení. Z těchto důvodů žalovaný za den rozhodnutí v dané věci považoval den doručení rozhodnutí.

Soud vyžádal správní spisy, z nichž vyplynulo:

Ministerstvu pro hospodářskou soutěž podali navrhovatelé - Fond národního majetku České republiky a společnost OTG - návrh na zahájení správního řízení o schválení dohody dle § 8 zákona. S tímto návrhem předložili smlouvu o koupi akcií uzavřenou 17. 12. 1992 mezi Fondem národního majetku a společností OTG, podle níž kupující (společnost OTG) nabyt od prodávajícího 26.252 akcií, což odpovídá 35% základního jmění a. s. JEMČA.

Rozhodnutím Ministerstva pro hospodářskou soutěž ze dne 20. 4. 1993 čj. S 9/93 240 Or byla smlouva schválena; z rozhodnutí vyplývá, že správní úřad považoval za účastníky jen společnost OTG a Fond národního majetku, tedy smluvní strany. Na základě posouzení návrhu z hlediska účelu zákona rozhodl správní orgán I. stupně tak, že uvedená smlouva se schvaluje za podmínek uvedených pod body 1 - 4. Pod bodem 1) bylo uvedeno, že navýšení kmenového jmění může být realizováno po schválení valnou hromadou akciové společnosti, která se uskuteční až po předání všech akcionářských práv zaměstnancům a investorům z kupónové privatizace. V odůvodnění svého rozhodnutí správní orgán I. stupně uvedl, že a. s. JEMČA měla na trhu České republiky dominantní postavení v oblasti čajů černých porcovaných a čajů černých sypaných, a protože společnost OTG dodala na trh bývalé ČSFR v roce 1992 celkem 200.000 kg čajů, lze předpokládat, že schválením uvedené smlouvy dochází k posílení dominantního postavení a. s. JEMČA na trhu České republiky ve všech uvedených oblastech. Ve smyslu § 8 odst. 4 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže pak prvostupňový správní orgán konstatuje, že hospodářské výhody této fúze převáží za stanovených podmínek její negativní dopad.

Proti tomuto rozhodnutí podal Fond národního majetku České republiky rozklad, kterým se domáhal zrušení první z podmínek, za nichž Ministerstvo pro hospodářskou soutěž smlouvu schválilo, t.j., že "navýšení kmenového jmění (tedy základního jmění) může být realizováno po schválení valnou hromadou akciové společnosti, která se uskuteční až po předání akcionářských práv zaměstnancům a investorům z kupónové privatizace".

Naříkaným rozhodnutím ze dne 17. 6. 1993 čj. R 6/93 ministr pro hospodářskou soutěž zrušil rozhodnutí správního orgánu I. stupně na základě ustanovení § 65 odst. 2 č. 71/1967 Sb. o správním řízení (podaný rozklad považoval za podnět k přezkoumání rozhodnutí mimo odvolací řízení). Vyšel z toho, že rozhodnutí prvostupňového správního orgánu mělo být doručeno účastníkům řízení nejpozději 22. 3. 1993; protože se tak nestalo, byla smlouva o koupi akcií společnosti JEMČA a.s., uzavřená dne 17. 12. 1992 mezi Fondem národního majetku České republiky a společností OTG, schválena v důsledku zákonného ustanovení § 8 odst. 4 poslední věta zákona č. 63/1991 Sb. o hospodářské soutěži.

Žaloba není důvodná.

Účastníky řízení o žalobách proti rozhodnutí správních orgánů podle hlavy druhé části páté o. s. ř. jsou žalobce a žalovaný (§ 250 odst. 1 o. s. ř.). Žalobcem je fyzická nebo právnická osoba, která o sobě tvrdí, že jako účastník správního řízení byla rozhodnutím správního orgánu zkrácena ve svých právech. Podat žalobu může i fyzická nebo právnická osoba, se kterou nebylo ve správním řízení jednáno jako s účastníkem, ač s ní jako s účastníkem jednáno být mělo (§ 250 odst. 2 o. s. ř.).

Podle ustanovení § 12 odst. 1 zákona (před novelizací provedenou zákonem č. 286/1993 Sb.) se řízení zahajuje z vlastního podnětu nebo na návrh. Podle ustanovení § 12 odst. 2 byli účastníky řízení navrhovatel, podnikatel, proti němuž řízení směřuje, a podnikatel, jemuž je způsobena újma. Řízení se dále mohly účastnit osoby, sdružení osob, jejichž zájmy mohou být rozhodnutím dotčeny, zejména svazy podnikatelů a spotřebitelů, které úřad (ministerstvo) na jejich žádost k jednání přizval.

Správní orgány obou stupňů považovaly za účastníky řízení pouze navrhovatele, t.j. Fond národního majetku České republiky a společnost OTG (žalobci byla rozhodnutí správních orgánů zasílána pouze na vědomí). Žalobce tedy nebyl účastníkem správního řízení, a jde o posouzení, zda může podat žalobu z toho důvodu, že s ním jako s účastníkem jednáno být mělo.

V této věci se jednalo o případ fúze, která ke své platnosti vyžaduje schválení Ministerstvem pro hospodářskou soutěž ve smyslu ustanovení § 8 odst. 4 zákona. Účastníky řízení byli proto správně pouze navrhovatelé, tj. Fond národního majetku České republiky a společnost OTG, když se nejednalo o případ, v němž by jako účastník řízení vystupoval podnikatel, proti němuž řízení směřovalo, případně podnikatel, jemuž byla způsobena újma

(provedenou fúzí nebyla žalobci způsobena újma, naopak, bylo posíleno jeho dominantní postavení na trhu). Pokud ustanovení § 12 odst. 2 věta druhá zákona na ochranu hospodářské soutěže uvádělo v dříve platném znění další osoby, které se mohou řízení zúčastnit, tyto osoby nemají postavení účastníků řízení v tom smyslu, že by se rozhodovalo o jejich právech (subjektivních oprávněních) či povinnostech.

Žalobce tedy nebyl účastníkem správního řízení a ani s ním jako s účastníkem řízení nemělo být jednáno.

Soud se proto musel zabývat otázkou, zda v tomto případě nebyla žaloba podána neoprávněnou osobou (§ 250d odst. 3 o. s. ř.) a zda tedy nebylo namíste řízení podle téhož ustanovení zastavit. Dospěl však k závěru, že tohoto ustanovení lze použít v případě nedostatku procesní legitimace, nikoli v případech nedostatku aktivní hmotněprávní legitimace. Jinak řečeno, tvrdí-li (§ 237 odst. 1 o. s. ř.) žalobce zkrácení na právech jejichž nositelem pojmově být může, má procesní legitimaci a zastavení řízení z důvodů podání žaloby neoprávněnou osobou podle § 250d odst. 3 o. s. ř. nepřichází v úvahu; jestli skutečně mu tato práva náleží a jestli skutečně na nich byl zkrácen, je zjišťováno ve vlastním řízení. Zjistí-li soud, že nositelem tvrzeného práva žalobce v konkrétním případě není a nebo že v tvrzeném právu v rozsahu žalobních bodů zkrácen nebyl, přichází v úvahu jen zamítnutí žaloby pro nedostatek aktivní hmotněprávní legitimace, čili rozhodnutí ve věci samé.

Důvodů pro zamítnutí žaloby bylo ostatně více:

Žalovaný správně dospěl k závěru, že dodržení tříměsíční lhůty pro rozhodnutí v sobě zahrnuje také řádné oznámení rozhodnutí účastníkům řízení; jiný výklad - například názor prezentovaný žalobcem, že je totiž rozhodující vlastní datum rozhodnutí bez ohledu na to, kdy bude rozhodnutí později doručeno, by vedl mnohdy k absurdním důsledkům, kdy by mohlo být rozhodnutí doručováno po mnoha měsících či letech. Ten, kdo by na základě takového rozhodnutí nabyt práva, by jej nemohl vykonávat, komu by byla uložena povinnost, byl by nutně s jejím plněním v prodlení. Takové důsledky jsou v právním státě nepřijatelné, nehledě k tomu, že lhůty pro rozhodnutí představují jeden z mechanismů, výrazně omezující tendence k nekontrolovatelnosti správních úřadů a průtahům v řízení před nimi.

Díky tomu ovšem nastaly důsledky fikce § 8 odst. 4 i. f. zákona, totiž toho, že smlouva byla **schválena prvním dnem po uplynutí tříměsíční lhůty**, a to **ex lege**, nikoli správním aktem. Žalovaný pak naříkaným rozhodnutím tuto smlouvu znovu neschvaloval, jinak řečeno, nerozhodoval o právech a povinnostech účastníků smlouvy, tím méně o právech a povinnostech dalších osob, tedy ani žalobce. Význam a smysl napadeného rozhodnutí spočívá především v tom, že bylo odstraněno rozhodnutí z 20. 4. 1993, které pozbylo (v důsledku skutečnosti, že se je nepodařilo doručit do 22. 5. 1993) právního významu, protože smlouva byla schválena ("platí, že") automaticky v důsledku zákonného ustanovení dne následujícího.

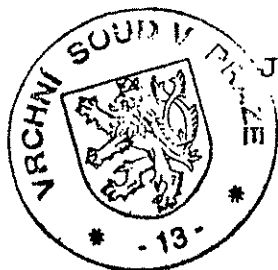
Žalobce se ve správním soudnictví může domáhat jen zrušení správního rozhodnutí, jehož pojmovým znakem je zásah do práv a povinností (§ 244 odst. 3 o. s. ř.), nikoli proti zákonným důsledkům uplynutí lhůty. Takovýmto rozhodnutím mělo být sice rozhodnutí ministerstva z 20. 4. 1993, nikdy se jím však nestalo v důsledku marného uplynutí tříměsíční lhůty a právní následky nastaly nikoli podle tohoto rozhodnutí, ale v důsledku zákonné fikce. Proto ani rozhodnutí žalobou napadené, které jen formálně odstranilo původní - a již zbytečné - rozhodnutí z 20. 4. 1993, nezasáhlo nijak právní sféru (práva a povinnosti) smluvních stran či osob jiných.

Z těchto důvodů byla žaloba zamítnuta; protože šlo toliko o posouzení právní otázky, nenařizoval soud jednání (§ 250f o. s. ř.).

Žalobci nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, protože neměl ve věci úspěch (§ 250k odst. 1 a contr. o. s. ř.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné.

V Praze 26. května 1995

Předseda senátu:
JUDr. Michal Mazanec v. r.
Za správnost vyhotovení: /

Vrchní soud v Praze

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze rozhodl v právní věci žalobce akciové společnosti JEMČA, Znojemská 687, 675 31 Jemnice, právně zastoupené JUDr. Miroslavem Korabečným, právníkem společnosti, proti žalovanému ministru pro hospodářskou soutěž, Joštova 8, 601 56 Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 6. 1993, čj. R 6/93, o návrhu žalobce na nařízení předběžného opatření

t a k t o :

Návrh na nařízení předběžného opatření se zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou došlou dne 26. 7. 1993 a doplněnou na výzvu soudu dne 16. 8. 1993 domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo podle § 65 správního řádu zrušeno rozhodnutí Ministerstva pro hospodářskou soutěž čj. S 9/93 240 Or ze dne 20. 4. 1993 ve věci schválení smlouvy o prodeji 26.251 akcií Fondem národního majetku společnosti Ostfriesische Tee Gesellschaft L. Spethmann v Seevethalu (SRN). Současně navrhuje, aby žalovanému bylo soudem podle § 74 odst. 1 o.s.ř. usnesením uloženo do rozhodnutí soudu ve věci schválené smlouvy mezi Fondem národního majetku a společností OTG o prodeji akcií žalobce pozastavit účinky žalobou napadeného rozhodnutí a aby tak zabránil nabytí účinnosti smlouvy a v souladu se svou kompetencí ve smyslu § 18 zákona č. 63/1991 Sb., zabezpečil prodej 21% akcií ve vlastnictví Fondu národního majetku až po vynesení rozhodnutí ve věci; současně žalobce navrhuje vyslovení předběžné vykonatelnosti takového usnesení.

Návrhu nelze vyhovět a musel být zamítnut z těchto důvodů:

Ve věci je vedeno řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle části páté o.s.ř. (§ 244 a násl.); v tomto řízení se soud řídí ustanoveními této části (§ 246c o.s.ř.) a pro řešení otázek přímo neupravených užije ustanovení části první (obecná ustanovení) a části třetí (řízení v prvním stupni). Žalobce se však domáhá, aby soud uložil žalovanému specifikované povinnosti tzv. předběžným opatřením podle § 74 o.s.ř., tedy opatřením, které v soukromoprávních sporech jsou ukládána před zahájením řízení podle části druhé o.s.ř. Ustanovení § 74 se nelze dovolat ani za použití ustanovení § 102 o.s.ř., protože otázka odkladu vykonatelnosti rozhodnutí ve věcech správního soudnictví je upravena přímo v části páté, a to v ustanovení § 250c o.s.ř. Zde však jde o případ, kdy soud na žádost odloží vykonatelnost naříkaného rozhodnutí, jestliže by jeho neprodleným výkonem hrozila závažná újma. Jiné povinnosti podle ustanovení § 250c

ukládat nelze; navíc žalobce ani o odklad vykonatelnosti nežádal.

Protože tedy zákon vylučuje vyhovět návrhu v té podobě, jak jej žalobce učinil, nezbylo, než návrh zamítnout.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

V Praze 24. 9. 1993

Předseda senátu:
JUDr. Michal Mazanec v. r.

Za správnost vyhotovení:

